OKÓLNIK 26ty.
1857.

CENTRALIZACYA

TOWARZYSTWA DEMOKRATYCZNEGO POLSKIEGO

DO

OGÓŁU TOWARZYSTWA.

—

Obywatele !

Powołujemy was niniejszym Okólnikiem do wyboru nowego składu Centralizacyi i Sekcyi Przedstawiającéj.

Dla wybrania przyszłéj Centralizacyi, Towarzystwo stosownie do Ustawy głosować będzie na pięciu kandydatów. Trzech zaś członków, najsamprzód wybranych większością i najwięcéj posiadających względem innych głosów, Centralizacya powoła natychmiast do Londynu, którzy zawiążą się w nowy skład Naczelnéj Instytucyi i obejmą kierunek dalszych prac Towarzystwa. Wzywamy każdego bez wyjątku członka do podania pięciu kandydatów, ażeby przy prawdopodobném pomnożeniu i ustaleniu się dochodów Twa, bądź to na niezmienny rozkaz obowiązku wymagającego od nas jaknajwiększéj w każdej chwili pracy, bądź to w razie zbiegu nagłych a dla sprawy polskiéj pomyślnych okoliczności uzupełnić można przyszły skład do pięciu ; a oprócz tego, ażeby w żadnym czasie, na przypadek ubycia lub oddalenia się którego z członków małego kompletu, pozostali członkowie, dla potrzeby spiesznego i bezzwłocznego dopełnienia się, nie byli zmuszonymi uciekać się do kroku dowolnego przybierania, który, jakkolwiek Ustawą uprawniony, nie przestawał przecię wywoływać szkodliwych cząstkowych zniechęceń i rozstrojeń, ale mogli natychmiast zawezwać na następcę członka posiadającego wyraźne zaufanie Towarzystwa. Fakt świeży, że przywołanie Ob. Domagalskiego do uzupełnienia obecnego składu Centralizacyi, odbyło się bez żadnego z którejkolwiek strony protestu, przemawia za przezornością tego urządzenia, zgodnego zresztą z Ustawą i opartego na świeżo objawionéj woli Twa. Niechże zatém, dla zachowania pożądanéj jednostajności w dopełnieniu téj czynności wyborowéj, członkowie i sekcye nie podnoszą więcéj, jak to przy przeszłorocznych wyborach miało miejsce, rozstrzygnionego już pytania, ale przystąpią wprost do podania pięciu kandydatów, pomnąc przytém, że miejscowa i wyjątkowa ich decyzya nie potrafiłaby zapobiedz wykonaniu przez Ogół czynności, a mogłaby ich samych tylko pozbawić wpływu na wypadek wyboru tylu kandydatów, od ilu by się z głosowaniem swém wstrzymali.

Przepisy Ustawy, według których wybory odbyć się mają, są następujące :

§ 62. Wybory na członków Centralizacyi, w sposób następujący dokonywane będą :

a) W dniu przez Centralizacyę dla całego Towarzystwa do wyborów naznaczonym, członkowie zejdą się na posiedzenie Sekcyi, gdzie nad ważnością aktu zastanowiwszy się, jako téż rozebrawszy ogólnie przymioty w członkach Centralizacyi Twa potrzebne, każdy napisze na osobnéj kartce pięciu kandydatów, z wyrażeniem imion i nazwisk, a nawet innych odznaczeń gdyby tego potrzeba wymagała, i kartkę przez siebie podpisaną, Sekretarzowi złoży.

b) Sekretarz, w miarę składania kartek, wpisywać je będzie do protokułu wraz z nazwiskiem podającego, a po zakończeniu wotowania, protokuł odczyta, i przyjęty wraz z prezydującym podpisze.

c) Wypis z protokułu wotów, poświadczony przez Prezydującego i Sekretarza, zaraz nazajutrz po dokonanych wyborach, do Centralizacyi odesłanym będzie.

d) Członkowie pojedynczo mieszkający, wota swoje wprost do Centralizacyi odsyłać mogą.

e) W dni ośm po naznaczonym terminie do wotowania, Centralizacya do obliczenia wotów przystąpi, i obranych większością Towarzystwa do zajęcia miejsca w Centralizacyi powoła.

f) Wypadek wyborów, z oznaczeniem liczby głosów, jaką każdy kandydat w każdém miejscu otrzymał, niezwłocznie Towaszystwu ogłoszonym być winien.

g) Wybory takie dopóty ponawiane być winny, dopóki Centralizacya w całym składzie swoim uzupełnioną nie zostanie.

Dla otoczenia wypadku przyszłych wyborów niezaprzeczoną prawnością i oddalenia wszelkich od nich zarzutów, upraszamy wszystkich członków, korespondentów i sekretarzy o dosłowne zastosowanie się, w wyborowéj czynności i ekspedycyah zdających z niéj sprawę, do punktów *b*) i *c*) powyższego paragrafu.

Członkowie we Francyi mieszkający, zechcą, dla przedwstępnego przejrzenia ich głosowania stosownie do wymagań dzisiejszych wielorako-skombinowanéj kontroli, wota swe, za pośrednictwem Komisyi Pomocniczéj Centralizacyi, nadesłać.

Wota z Anglii, Belgii, Ameryki i Turcyi mają być odesłane wprost do Centralizacyi.

Centralizacya, przed ogłoszeniem wypadku wyborów, przedstawi razem zebrane głosy Sekcyi Przedstawiającej do ostatecznego sprawdzenia i stwierdzenia.

Jednocześnie z wyborami na członków Centralizacyi obraną być ma Sekcya Przedstawiająca. W tym celu wypisujemy tu miejsca, w których znajduje się 10 lub więcéj członków czynnych.

Agen 45, Bordeaux 10, Loire Inférieure 12, Londyn 11, Manchester 13, Paryż (Batignolles 5, Sekwana 5, Vaugirard 8, Członków 4,) 22, Poitiers 13, Sheffield 12.

Amerykańscy bracia mają odrębnie dla siebie urządzone Sądownictwo.

Termin, w którym odbyć się powinny wybory na pięciu członków Centralizacyi i Sekcyę Przedstawiającą, wyznaczamy na dzień 21 Czerwca 1857 r.

Wyznaczyliśmy termin trochę więcéj odległy jak zwyczajnie, aby członkom zostawić czas do koniecznego i dokładnego względem przyszłych kandydatów porozumienia się, które nie jest dziś bardzo łatwém, albowiem wychodzimy z epoki szeroko rozsianych nieufności, zaciętych kłótni, długiéj obojętności i głębokiego zwątpienia, a mamy postawić skład otoczony najpowszechniejszém zaufaniem, któryby służył nietylko jako klucz sklepienny do związania razem w jednolitą całość rozstrojonych umysłów i utrwalenia porządku w Towarzystwie, ale posiadał przytém wszystkie warunki do jednomyślnego i sprężystego kierunku politycznego w myśli Twa działania. Odsunęliśmy termin wyborów o parę tygodni daléj, aby Komisya Pomocnicza, Sekcye, Sekretarze, Korespondenci i wszyscy gorliwi Członkowie mieli czas nietylko do zawezwania, ale do wyszukania wszystkich nieczynnych i skłonienia ich do wzięcia udziału w pracach i poświęceniach Twa; aby wykaz stałych miesięcznych składek, ów najważniejszy warunek do sumiennego spełnienia wyborowéj czynności, mógł być zwiększonym; aby lista członków czynnych stała przez jaknajdłuższy czas, że tak powiemy, otwartą do wpisywania się dla wszystkich chcących z Twem na przyszłość spółdziałać, i nikt nie mógł na wcześne jéj ogłoszenie uskarżać się, jako na zamach zaprzeczenia mu praw i wykluczenia go z koła czynnych członków Twa; aby nareszcie, Centralizacya, tak wykaz zadeklarowanych składek, jako téż listę członków czynnych, mogła na dwa tygodnie przed wyborami, to jest, 7 Czerwca, w najpoprawniejszym i najzupełniejszym ich stanie całemu Towarzystwu do wiadomości i właściwego użytku przedstawić.

Wykaz dotychczasowych składek miesięcznych jest następujący:

		£	s.	d.
Anglija :	Belfast	0	3	4
	Birmingham ..	0	7	6
	Blackburn	0	3	6
	Bradford	0	8	0
	Burnley i Padiham ..	0	5	0
	Glasgow	0	10	0
	Hanley	0	3	6
	Harpenden	0	3	0
	Jersey	0	2	0
	Leicester	0	4	6
	Londyn	0	12	0
	Manchester i Rochdale	1	10	0
	Nottingham	0	9	0
	Sheffield	0	15	8
	St.-David's	0	3	0
	Razem	£6	0	0, czyli fr. 150, 00.

BELGIJA :	Bruxella	1, 00.
	N....	2, 00.
FRANCYA :	Agen	3, 00.
	Algier	3, 00.
	Batignolles (Paryż)	9, 00.
	Bordeaux	15, 00.
	Caen	1, 30.
	Cannes	4, 00.
	Evreux	1, 00.
	Laval	1, 50.
	Loire Inférieure	50, 00.
	Marseilles	7, 00.
	Meaux .. .. : ..	5, 50.
	Nismes	2, 00.
	Paryż (Członkowie)	4, 00.
	Perigueux	5, 30.
	Poitiers	12, 50.
	Pontgibeaud	2, 50.
	Sekwana (Paryż)	19, 00.
	Sorgues	1, 66.
	Strasbourg	4, 17.
	St.-Vallier	1, 66.
	Tours	3, 00.
	Vaugirard (Paryż)	17, 00.
	Vendée	18, 66.
	Versailles	2, 00.
TURCYA :	Konstantynopol	10, 00.
	W ogóle fr.	356, 75.

Wykaz ten, lubo widzimy w nim przyszłe dochody Twa, od pory ogłoszenia ostatniego Okólnika, zdwojone, a w porównaniu z dochodami zeszłego roku, strojone, pozostawia przecię wiele do życzenia, do dodania i do uzupełnienia. Pomiędzy innemi, spostrzegamy brak deklaracyj od wielu czynnych członków Twa. Oprócz tego, zaręczali nas niektórzy, że dopiero wtedy poczują się do obowiązku niesienia pomocy i spółdziałania, kiedy wybory zostaną rozpisane. Otoż, gdy dziś powołaliśmy Towarzystwo do wyborów, i odsunęliśmy przeto ostatnią na drodze ich szlachetnego postanowienia przeszkodę; gdy w ogóle wszyscy, którym sprawa, utrzymanie i wzrost Twa leży na sercu, mają przed sobą dwa miesiące czasu do połączonych usiłowań, wzajemnych zachęcań, możemy mieć nadzieję, że spis powyższy dochodów zostanie znacznie zwiększony, i że pracom Twa potrzebne na przyszłość zaręczone będą warunki i środki. O nadsyłanych deklaracyach będziemy Twu przy każdéj zręczności donosić, a wszystkie otrzymane przed 1 Czerwca ogłosimy wcześnie przed terminem wyborów, aby składając jaknajwiększą wzajemną sobie rękojmię utrzymania Towarzystwa, wybory na przyszły skład Centralizacyi uczynić najpoważniejszemi, prawdziwie wolnemi i rzeczywiście skutecznemi.

Lista Członków Czynnych Tow. Dem. Pol. w Ameryce, Anglii, Belgii i Turcyi jest następująca:

Allenski Julijan, New-York.
Balon Józef, New-York.

Bartochowski Hieronim, Londyn.
Bartkiewicz Tomasz, New-York.
Barwicki Karol, New-York.
Belitzay Paweł, Glasgow.
Bernstorff Antoni, Jersey.
Binder Franciszek, New-York.
Blum, New-York.
Bobczyński Konstanty, Glasgow.
Borkowski Teofil, Birmingham.
Broczkowski Konstanty, Hanley.
Brosh Julijan, Sheffield.
Bryniewicz Józef, Londyn.
Bulewski Ludwik, Londyn.
Chmieliński Wiktor, Bradford.
Chwalibóg Marcelli, New-York.
Czerwiński Stanisław, Sheffield.
Cześnicki Julijan, Londyn.
Czuszek Ignacy, New-York.
Daszkowski Konstanty, Birmingham.
Domagalski Michał, Harpenden.
Dzięczkowski Józef, New-York.
Dzikowski Józef, Manchester.
Elbinowski Józef, Londyn.
Figórski Jan, Sheffield.
Fiałkowski Zefiry, New-York.
Fogelski Józef, San Francisco.
Frankiewicz, New-York.
Frankowski Józef, Sheffield.
Gacek Jan, New-York.
Gąsowski Ignacy, Sheffield.
Gerlach Zygmunt, New-York.
Gitlarz Michał, New-York.
Glazer Józef, New-York.
Głoskowski Józef, New-York.
Gorączko Julijan, Birmingham.
Górnisiewicz Antoni, Manchester.
Górski Maksymilijan, New-York.
Górski Seweryn, San Francisco.
Gustanowicz Józef, New-York.
Hendzel Walenty, New-York.
Hłasko Mieczysław, New-York.
Hoszek Leonard, Nottingham.
Jaworski Henryk Michał, St.David's.
Jechałkowski, New-York.
Juszczakiewicz Leon, Leicester.
Kaniowski Franciszek, Sheffield.
Karpiński Ludwik, Sheffield.
Karpiński Kazimirz, Leicester.
Kiczman Józef, San Francisco.
Kieroński Wincenty, Bradford.
Kisielowski Karol, Burnley.
Kochanowski Wincenty, New-York.
Korzeniowski Józef, New-York.
Kotkowski Ignacy, Glasgow.
Kowalski Ferdynand, Sheffield.
Kowalski Antoni, New-York.
Kowalski Tomasz, New-York.
Kowalski Józef, Londyn.
Krete Mikołaj, Birmingham.
Krzyżanowski Aleksander, Sheffield.
Kuliński Józef, New-York.
Leszczyński Antoni, New-York.
Lubliner Ludwik, Bruksella.
Machnikowski Jan, Glasgow.
Madyński Józef, New-York.
Malczewski Narcyz, Manchester.
Malczewski Józef, Jersey.
Małuski Aleksander, New-York.
Marczewski Henryk, New-York.
Martyński Paweł, Blackburn.
Matuszyński Maksymilijan, Bradford.
Michałowski Zacharyasz, New-York.
Miłkowski Zygmunt, Konstantynopol.
Mokrzycki Jan, New-York.
Mroczkowski Maksymilijan, Bradford
Nachman Antoni, Sheffield.
Nieren Izydor, New-York.
Nowacki Ignacy, Manchester.
Nowakowski Jan, New-York.
Nowakowski Józef, Jersey.
Orłowski Józef, Rochdale.
Ostrowski Antoni, Manchester.
Pałecki Józef, San Francisco.
Paprocki Kazimirz, Londyn.
Petranowski Franciszek, New-York.
Piotrowski Jan, New-York.
Plewczyński Ksawery A., New-York.
Podobiński Jan, Birmingham.
Pomykała Piotr, Bradford.
Postawka Ludwik, New-York.
Przygodziński Marcelli, New-York.
Przylipski Feliks, New-York.
Przyłuski Józef, New-York.
Raczkiewicz Jan, New-York.
Radzyński Józef, Londyn.
Rastenburski, New-York.
Raszewski Aleksander, New-York.
Rogowski Jan, New-York.
Rosiecki Władysław, Belfast.
Różycki Leon, Blackburn.
Rupniewski Roch, Jersey.
Rylski Wiktor, Belfast.
Sachs Ludwik, New-York.
Saski Konstanty, Nottingham.
Schmitt Albert, Jersey.
Schuman Zygmunt, Manchester.
Siedlecki Teofil, Sheffield.
Sierawski Leon, New-York.
Siwiński Mateusz, New-York.
Słomka Aleksander, Glasgow.
Sokulski Franciszek, Turcya.
Stancel Gustaw, Manchester.
Staniszewski Karol, New-York.
Stefanowski Jan, Bradford.

Strycki Ksawery, Londyn.
Sulewski Jakób, New-York.
Swierczewski Walenty, Londyn.
Szczepański Stanisław, Sheffield.
Szpaczek Ludwik, New-York.
Targoszewski Stanisław, New-York.
Tarnowski Józef, New-York.
Tecław Tadeusz Fr., San Francisco.
Tomaszewski Teofil, Padiham.
Traczewski Jan, Bradford.
Warszawski, New-York.
Werecki Michał, Londyn.
Wiśniowski Jan, New-York.
Wodnicki Ludwik, New-York.
Wojeński Nepomucen, Falkirk.
Wojs Leon, Manchester.
Wyciński Franciszek, New-York.
Wyszyński Eustachy, New-York.
Zalasiński Edward, Nottingham.
Zalewski Wawrzyniec, New-York.
Zalotyński Walenty, Padiham.
Zamorski Michał, Birmingham.
Zamorski Wojciech, Manchester.
Zdziennicki Ignacy, Londyn.
Zelażowski Józef, New-York.
Zenopolski Marcelli, New-York.
Zieliński Franciszek, Hanley.
Zima Franciszek, Manchester.
Żabicki Antoni, Londyn.
Żukowski Józef, Manchester.

b) Bezimienni : Manchester 1, Belgija 1.—Razem 2.

Listę Członków Czynnych T. D. P. we Francyi umieściliśmy w dodatkowéj do niniejszego Okólnika ćwiartce. Obie obejmują razem 313 członków. Ogłaszamy listę członków czynnych stosownie do uchwały Twa, zawartéj w § 4, Okóln. XXIV. Istotnie, bez listy członków czynnych Towarzystwo nie mogłoby nigdy być ujętém w rzeczywistym swym składzie i nigdy dójść do upragnionego ściślejszego uporządkowania się. Dotąd, niejeden wchodził, wychodził z Twa, zawieszał się w jego czynnościach, a nie było skazomiaru, któryby każdy krok jego znaczył, i zmienność jego postępowania przed oczy mu nasuwał; dotąd, niejeden niezrobiwszy ani kroku zgodnego z myślą i wolą Twa, wiecznie protestując i przeszkadzając, nie przestał się liczyć do rzędu spółdziałających, i sądził z najczystszém sumieniem i zadowolnieniem, że zasługuje się najlepiéj Ojczyźnie, a nie było spisu, na którymby jego imię przekreślić, bieg jego szkodliwego krzątania się zatrzymać można; dotąd, tworzono kółka, delegacye, pełnomocnictwa, wszystkie pod firmą Twa, każde oparte na mniemaniu, że wypowiada myśl Ogółu, każde łudzące się wyobrażeniem, że spoczywa na upoważnieniu większości, a nie było obliczenia, któreby ich urojone adhezye zdmuchiwało, któreby ich powstrzymywało w śmiałości dopisywania ‘mnóstwa innych miejsc’ na chybi trafi w ich stucznych raportach, i zmuszało do uznania bezowocności i bezsumienności podobnego sposobu służenia ojczyźnie. Otoż lista członków czynnych zaradzić może w części tym niedogodnościom, i będzie stanowczym krokiem ku uporządkowaniu Twa. Oddzielając znanych z pobytu od nieznanych, wyznających od milczących, pełniących powinności od niepełniących, czynnych od nieczynnych, nie tworzy bynajmniéj dwóch obozów, bo nieznani, nieobjawiający swego zdania, niepoczuwający się do obowiązku, niewykonywający swych praw, nie są zdolni utworzyć obozu, ale ujmuje czynnych w dotykalną całość, która nie może się inaczéj rządzić, jeno rozsądnie, demokratycznie, to jest, przyjmując wolę ogółu za najwyższe prawo, zdanie zbiorowe za naczelny kierunek, wybranych większością głosów za jedy-

nych i rzeczywistych przewodników, porządek przez siebie uchwalony za obowiązujące prawidło przy wykonaniu spólnéj pracy. Jeżeli poza tą czynną całością pozstanie jaki obóz, to już nie demokratyczny, jakie pełnomocnictwo, to tylko urojone, jakie starszeństwo, to bez niczyjego uznania, i te nie będą mogły ściągać na nas pozoru rozdwojenia i zarzutu niezgody, lub przeszkadzać Twu w jego rewolucyjnéj pracy. Oprócz tego, w dzisiejszéj chwili, przed wyborami, lista członków czynnych jest potrzebna, aby wiedzieć: kto z nami, to jest, kto obowiązuje się uroczyście uszanować wyrok większości. Nie mogąc, w czasie przeszłych wyborów dla panującéj obawy ogłaszać zupełnéj listy członków, nie byliśmy w stanie ominąć zamieszania i zapewnić im należytéj powagi. Wydarzało się często, że podawano kandydatów, którzy czynnymi być nie myśleli, a nawet wyprawiano deputacye do osób, nietylko nienależących do Twa ale wcale mu przeciwnych. W skutku tego, czynność wyborowa doznawała przeszkód, a przytém upoważnialiśmy przeciwników politycznych Twa do niezasłużonych zarzutów, jakobyśmy, nie mając w gronie naszém ludzi zdolnych do kierowania prac Twa, nie posiadali warunków potrzebnych do służenia Ojczyznie. Otoż, dla uniknienia podobnych krzywdzących Towarzystwo kandydatur i uproszczenia czynności wyborowéj, ogłoszenie listy członków czynnych przed wyborami jest rzeczą niezbędną. Jak, w przeszłym okólniku, żądaliśmy złożenia deklaracyi podatkowéj, nie pod warunkiem wyłączenia z Twa niedeklarujących, bo wiemy że jest wielu gorliwych członków niebędących w stanie płacić podatku, ale w celu złożenia rękojmi wyborcom dla rzetelnego spełnienia ich czynności, tak dziś, żądamy od każdego członka wpisania się na listę członków czynnych, nie pod warunkiem odmówienia mu prawa głosowania, ale dla zaręczenia porządku wyborom i zabezpieczenia ich skuteczności. Naturalnie, nie będziemy w stanie wmówić we wszystkich, że ci co wstrzymują się ze zgłoszeniem się do czynności, mają do tego najsłuszniejsze powody i są najgorliwszymi w pracy zcalenia Twa, ale odsunięcie téj niedogodności, nie od nas, ale od nich samych zawisło. Powinnością naszą było, przedstawić wszelkie korzyści z ogłoszenia listy członków czynnych, aby przeważyć niemi obawy niektórych członków we Francyi zamieszkałych i skłonić ich do jéj uzupełnienia. Dzisiejsza lista nie jest jeszcze dokładną, ale potrzeba było taką jaką mieliśmy, wpierw ogłosić, Komisyi Pomocniczéj, Sekcyom i wszystkim członkom do przejrzenia przedstawić i prosić ich o nadesłanie sprostowań i uzupełnień, abyśmy mogli uczynić ją z czasem dokładniejszą i rozesłać przed wyborami w najpoprawniejszém wydaniu.

W końcu, wzywamy was, Obywatele, a za pośrednictwem waszém, wszystkich Braci Polaków, do składki na postawienie pomnika Stanisławowi Worcellowi. Bracia Jerseyscy przedstawili wymownie i gorąco potrzebę uczczenia pamięci zgasłego brata naszego i zapo-

czątkowali wypełnienie naszego spólnego obowiązku. Nie pozostaje nam, jeno ogłosić ich pismo i przedstawić ich krok do naśladowania.

"*Do Centralizacyi Towarzystwa Demokratycznego Polskiego.*

"Obywatele,

"Śmierć nieadżałowana naszego Wielkiego Obywatela, Stanisława Worcella, zalała serca nasze rzeczywistym smutkiem żałoby i boleści: widząc w niéj nietylko nasze osobiste stosunki przyjaźni zerwane na zawsze, ale zarazem niepowetowaną stratę dla sprawy Ojczyzny naszéj i dla sprawy Ludzkości, w interesie których swe siły stargał, wśród ciągłéj walki, pracy, wśród ciągłéj agonii duszy i ciała. Pełnił swe apostolstwo godnie, religijnie, bez przerwy, ciągle na wyłomie sprawy Ludu naszego. Opłakujem więc gorzko klęskę tę narodową z utraty naszego znamienitego Brata, albowiem szlachetniejsza i poświęceńsza Istota nie dotykała się nigdy powierzchni ziemi, ani téż uzacniała Chorągwi naszéj cnotami tak wzorowego i doskonałego Obywatela. Sława wiekopomna więc Jego Pamięci i tym wszystkim którzy pójdą w Jego ślady, co walczą, pracują, cierpią i umierają za Rzeczpospolitę demokratyczną i społeczną tak jak on walczył i cierpiał.

"Sumienie więc obowiązkowe nakazuje nam uczcić zasługi tego cnotliwego nieustraszonego i niezmordowanego męczennika. Takiemi uczuciami powodowani, przedstawiamy czyli raczéj nasuwamy wam myśl wzniesienia choćby najskromniejszego pomnika ku uświęceniu jego pamięci. Jesteśmy przekonani, że każdy prawy Polak pospieszy złożyć swój grosz wdowi na cel tak uzacniający cnoty i poświęcenia W. Męża. Jeźli jeszcze téj inicyatywy nikt nie podał, raczcie ją zrobić w naszém imieniu. Pozdrowienie i Braterstwo.

"Jersey, 22 Marca 1857. "Z polecenia Braci: Albert Schmitt.

"*P. S.* Rodacy Demokraci na Jersey, których nazwiska następują, złożyli na ten cel 9 szyl.: Jan Michałowski, Jan Sobolewski, Jerzy Bułharyn, Józef Nowakowski, Antoni Bernstorff, Józef Malczewski, Jan Dzierzbiński, Roch Rupniewski i Albert Schmitt. Kwota ta znajduje się u mnie."

Upraszamy Sekretarzy i Korespondentów Twa o zajęcie się zaraz zebraniem składki. Ci w końcu b. miesiąca zechcą nam donieść, ile zebrali a ile spodziewają się wkrótce i z pewnością otrzymać. Centralizacya obliczy wysokość ogólnéj składki, przyłączy do niéj fundusze pozostałe ze składki na pomnik nieboszczyka Wojciecha Darasza, ugodzi się stosownie do sumy zebranéj z kamieniarzem, i zawezwie kolektorów do równoczesnego jéj nadesłania. Gdy zwłoki Stanisława Worcella złożono do grobu Wojciecha Darasza, pomnik służyć będzie ku spólnemu uczczeniu ich pamięci. Przyjaciele angielscy i bracia innych narodowości oświadczyli chęć wzięcia udziału w téj składce. Centralizacya, zdając sprawę z obu składek, wytłumaczy przyczyny dla których z pierwszéj nie można było zamierzonego wystawić pomnika.

Pozdrowienie i Braterstwo.

Członkowie Centralizacyi Towarzystwa Demokrat. Polskiego:

Ludwik Bulewski,
Michał Domagalski,
Antoni Żabicki.

Londyn, dnia 7 Kwietnia 1857 r.

Adres Centralizacyi: *Mr. A. Zabicki*, 2, *Thanet Str., Burton Crescent, London.*
Adres Komisyi P.: *Mr. Martin Kroczynski*, 31, *R. de l'église, Batignolles, Paris.*